

52.

Na osnovu člana 51a stav 7 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", broj 73/08), Vlada Crne Gore na sjednici od 24. decembra 2009. godine donijela je

UREDBA

O NAČINU I POSTUPKU PRIJAVE STAVLJANJA AMBALAŽE I UPAKOVANIH PROIZVODA NA TRŽIŠTE, OSNIVANJA SISTEMA PREUZIMANJA, SAKUPLJANJA I OBRADNE OTPADNE AMBALAŽE I RADA TOG SISTEMA

("Sl. list Crne Gore", br. 09/10 od 19.02.2010)

Predmet uredbe

Član 1

Ovom uredbom uređuje se način i postupak prijave stavljanja ambalaže i upakovanih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema.

Primjena uredbe

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na ambalažu koja se stavlja na tržište i otpadnu ambalažu koja nastaje u industriji, zanatstvu, trgovini, uslužnim djelatnostima, domaćinstvima i drugim djelatnostima, kao i na predmete koji se svrstavaju u ambalažu u skladu sa mjerilima iz Priloga 1, koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen sastavni dio, osim ambalaže koja je uređena drugim popisom.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeće značenje:

1. ambalaža je proizvod napravljen od materijala različitih svojstava koji služi za smještaj, čuvanje, rukovanje, isporuku, predstavljanje robe i zaštitu njene sadržine, a uključuje i predmete koji se koriste kao pomoćna sredstva za pakovanje, umotavanje, vezivanje, nepropusno zatvaranje, pripremu za otpremu i označavanje robe;
2. primarna ili prodajna ambalaža je najmanja ambalažna jedinica u kojoj se proizvod prodaje krajnjem kupcu;
3. sekundarna ili zajednička ambalaža je ambalažna jedinica koja sadrži više proizvoda u primarnoj ambalaži sa namjenom da na prodajnom mjestu omogući grupisanje određenog broja jedinica za prodaju, bez obzira da li se prodaje krajnjem korisniku ili se koristi za snabdijevanje na prodajnim mjestima (u daljem tekstu: zajednička ambalaža);
4. tercijarna ili transportna ambalaža je namijenjena za bezbjedan transport i rukovanje proizvodima u primarnoj i sekundarnoj ambalaži, osim kontejnera za drumski, željeznički, vodni i vazdušni transport (u daljem tekstu: transportna ambalaža);
5. ambalaža koja nije namijenjena pakovanju robe su papirne ili plastične kese, uključujući kese koje su namijenjene krajnjem kupcu za umotavanje robe na prodajnom mjestu, tanjiri i čaše za jednokratnu upotrebu, folije za hranu, kese za zamrzivače, aluminijske folije;
6. ambalažni materijal je materijal različitog svojstva od kojeg se pravi ambalaža;
7. otpadna ambalaža je ambalaža koja preostaje nakon raspakivanja proizvoda, osim ostataka materijala koji nastaju prilikom izrade ambalaže;
8. komunalna otpadna ambalaža je otpad od primarne i sekundarne ambalaže koji nastaje kao otpad u domaćinstvima (kućni otpad), industriji, zanatskim i uslužnim djelatnostima, kao i drugim privrednim djelatnostima i javnom sektoru, a sličan je otpadu iz domaćinstava u pogledu prirode, mjesta nastanka i sastava;
9. komercijalna otpadna ambalaža je otpad od primarne, sekundarne i tercijarne ambalaže koji nastaje kao otpad u procesu proizvodnje, maloprodaji, uslužnim i drugim djelatnostima, kao i pri vršenju poslova u poljoprivredi, šumarstvu, ribarstvu, saobraćaju i turizmu;
10. povratna ambalaža je ambalaža koja se, nakon vraćanja od strane potrošača, ponovo upotrebljava za istu namjenu;
11. povratna transportna ambalaža su drvene standardizovane palete, označene znakom "EUR" ili znakom

"EPAL";

10. proizvođač ambalaže je lice čija je djelatnost izrada ambalaže radi stavljanja na tržište ili za sopstvenu upotrebu za obavljanje svoje djelatnosti;
11. uvoznik ambalaže je lice koje uvozi ambalažu u Crnu Goru radi stavljanja na tržište ili za sopstvene potrebe u cilju vršenja svoje djelatnosti;
12. uvoznik upakovane robe je lice koje uvozi upakovanu robu radi vršenja trgovinske djelatnosti;
13. ambalažer robe je lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti pakovanja robe pod svojim nazivom radi stavljanja na tržište ili za sopstvenu upotrebu;
14. trgovac je lice koja obavlja djelatnost trgovine na veliko ili posreduje u trgovini na veliko;
15. distributer je lice koje obavlja djelatnost trgovine na malo i obezbjeđuje ambalažu ili pakovanu robu neposredno za krajnjeg korisnika;
16. krajnji korisnik je pravno ili fizičko lice koje nakon upotrebe robe ambalažu odvaja od robe i baca, kao i trgovac koji zbog prodaje robe odvaja ambalažu od robe koja postaje otpadna ambalaža;
17. mjesto za sakupljanje otpadne ambalaže je uređen prostor za preuzimanje i privremeno skladištenje komercijalne otpadne ambalaže;
18. ponovna upotreba ambalaže je upotreba ambalaže jednom ili više puta za pakovanje;
19. recikliranje otpadne ambalaže je postupak prerade otpadne ambalaže u materijal za izradu nove ambalaže ili za druge namjene, uključujući i organsko recikliranje, osim energetske prerade;
20. organsko recikliranje otpadne ambalaže je aerobni (kompostiranje) ili anaerobni (biometanizacija) postupak prerade biorazgradljivih dijelova otpadne ambalaže uz upotrebu mikroorganizama, osim odlaganja otpadne ambalaže na deponije;
21. energetska prerada otpadne ambalaže je postupak prerade u kojem se gorljiva otpadna ambalaža koristi kao sredstvo za dobijanje energije, zajedno sa drugim otpadom ili bez njega;
22. odstranjivanje otpadne ambalaže je postupak odstranjivanja ambalažnog otpada u skladu sa propisom o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade,
23. sastavljena ambalaža (u daljem tekstu: kompozit) je ambalaža sastavljena od različitih vrsta ambalažnog materijala, koje nije moguće ručno odvojiti;
24. komunalno preduzeće je pravno lice koje je osnovala opština za sakupljanje i prevoz komunalnog otpada;
25. obrađivač otpadne ambalaže je pravno lice koje vrši obradu otpadne ambalaže;
26. zeleno ostrvo je prostor uređen za primarno izdvajanje frakcija komunalnog otpada u posude za papir, staklo, plastiku i metal;
27. reciklažno dvorište je prostor kojim upravlja komunalno preduzeće, a koje je namijenjeno privremenom skladištenju i sortiranju odvojeno sakupljenih frakcija komunalnog otpada;
28. reciklažni centar je prostor uređen za sakupljanje i privremeno skladištenje frakcija komunalnog otpada koje su odvojeno sakupljene i za sakupljanje miješanog komunalnog otpada, radi sortiranja ili drugog načina obrade;
29. opasna roba je roba koja je upakovana u ambalaži koja je označena sa "T", "T+" ili "E".

Prijava djelatnosti

Član 4

Prijava stavljanja ambalaže na tržište vrši se u skladu sa članom 7 Uredbe o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list CG", br. 11/09 i 46/09).

Predaja komunalne otpadne ambalaže

Član 5

Krajnji korisnik je dužan, da komunalnu otpadnu ambalažu preda komunalnom preduzeću kao odvojenu frakciju komunalnog otpada.

Krajnji korisnik može odvojeno sakupljenu otpadnu ambalažu koja nastaje kao komunalni otpad iz trgovine, industrije, zanatstva ili drugih djelatnosti, predati obrađivaču otpadne ambalaže.

Predaja komercijalne otpadne ambalaže

Član 6

Krajnji korisnik je dužan da komercijalnu otpadnu ambalažu preda obrađivaču otpadne ambalaže.

Odvojeno sakupljena otpadna ambalaža koja nastaje pri obavljanju trgovinske, turističke ili uslužne djelatnosti, može se predati komunalnom preduzeću, pod uslovom da pravna lica i preduzetnici koji obavljaju ove djelatnosti obezbijede posude za odvojeno sakupljanje ambalaže, ako:

- godišnja količina otpadne ambalaže pojedinog proizvođača otpada nije veća od 20 m³ ili

- turistički kapacitet nije veći od 100 noćenja.

Otpadna ambalaža iz st. 1 i 2 ovoga člana, prije predaje komunalnom preduzeću, čuva se odvojeno da bi se izbjeglo njeno miješanje sa drugim otpadom.

Rukovanje otpadnom ambalažom koja je opasni otpad

Član 7

Otpadna ambalaža koja predstavlja opasni otpad ne smije se predati komunalnom preduzeću kao miješani komunalni otpad ili kao odvojeno sakupljena otpadna ambalaža.

Otpadna ambalaža koja predstavlja opasni otpad je ambalaža koja je napravljena od materijala koji ima karakteristike opasnog otpada, kao i ambalaža u koju je upakovana roba koja sadrži opasne materije ili se u njoj nalaze ostaci opasnih materija.

Otpadna ambalaža iz stava 2 ovog člana, nema ostataka opasnih materija ako:

- ne sadrži ostatke drugih opasnih materija kao ostatke pakovane robe,
- preostala količina viskozne robe u ambalaži više nije upotrebljiva,
- je ispražnjena od tečnosti, tako da iz nje ne kapa,
- se iz ambalaže u obliku vreća više ne mogu istresti pakovane materije,
- iz ambalaže u obliku raspršivača potisni plin ne izlazi ili iz raspršivača ne curi tečnost.

Krajnji korisnik je dužan da otpadnu ambalažu koja predstavlja opasni otpad preda:

- sakupljaču opasnog otpada, ukoliko se radi o komercijalnoj otpadnoj ambalaži,
- komunalnom preduzeću u reciklažno dvorište u posude namijenjene sakupljanju opasnog komunalnog otpada.

Obaveza distributera za preuzimanje otpadne ambalaže

Član 8

Distributer je dužan da otpadnu transportnu ambalažu, otpadnu zajedničku ambalažu i otpadnu prodajnu ambalažu koja vrši funkciju transportne ili zajedničke ambalaže, odmah po isporuci robe preuzme besplatno, na zahtjev krajnjeg korisnika.

Ukoliko krajnji korisnik sam preuzme robu od distributera, otpadnu ambalažu iz stava 1 ovog člana, može ostaviti na mjestu preuzimanja robe ili kasnije vratiti bez plaćanja.

Distributer je dužan da besplatno preuzme otpadnu komercijalnu prodajnu ambalažu, na zahtjev krajnjeg korisnika.

Distributer je dužan da preuzetu ambalažu skladišti na posebno uređenom prostoru ukoliko godišnja količina otpadne ambalaže prelazi 150 tona.

Distributer je dužan da preuzetu otpadnu ambalažu preda obrađivaču otpadne ambalaže besplatno ili trgovcu koji mu prodaje robu u skladu sa ugovorom.

Obaveze komunalnog preduzeća

Član 9

Komunalno preduzeće je dužno da obezbijedi dovoljan broj zelenih ostrva i reciklažnih dvorišta za preuzimanje otpadne ambalaže.

Krajnji korisnik i lica iz člana 6 stav 2 ove uredbe, dužni su da komunalnu otpadnu ambalažu, kao i otpadnu prodajnu ambalažu, predaju komunalnom preduzeću na zelenom ostrvu ili reciklažnom dvorištu.

Miješani komunalni otpad prije odstranjivanja, komunalno preduzeće obrađuje i iz njega izdvaja otpadnu ambalažu koju je moguće dalje preraditi zajedno sa otpadnom ambalažom preuzetom kao odvojenu frakciju komunalnog otpada.

Preuzimanje otpadne ambalaže kod komunalnog preduzeća

Član 10

Obrađivač otpadne ambalaže, dužan je da preuzme otpadnu ambalažu iz reciklažnih dvorišta, odnosno centara komunalnog preduzeća.

Obrađivač otpadne ambalaže otpadnu ambalažu preuzima besplatno od komunalnog preduzeća.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, obrađivač otpadne ambalaže je dužan da komunalnom preduzeću plati troškove privremenog skladištenja otpadne ambalaže preko sedam dana.

Obrađivač otpadne ambalaže, dužan je da sa komunalnim preduzećima zaključi ugovor o načinu i uslovima preuzimanja otpadne komunalne ambalaže radi obezbjeđivanja preuzimanja otpadne komunalne ambalaže na

cijelom području Crne Gore.

Plan upravljanja otpadnom ambalažom

Član 11

Obrađivač otpadne ambalaže, dužan je da uz zahtjev za izdavanje dozvole za prethodnu obradu otpadne ambalaže iz plana upravljanja otpadnom ambalažom dostavi naročito podatke o:

- predviđenom načinu i obimu preuzimanja otpadne ambalaže od krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća,
- vrsti i kapacitetima sredstava i opreme za privremeno skladištenje otpadne ambalaže kod distributera i komunalnih preduzeća,
- vrsti i kapacitetima opreme za privremeno skladištenje otpadne ambalaže u skladištima, kao i nazivu i sjedištu lica koja upravljaju skladištima;
- sakupljačima, odnosno prevoznicima otpadne ambalaže, od krajnjih korisnika, distributera, komunalnih preduzeća i skladišta do postrojenja za obradu,
- vrsti i kapacitetima opreme u postrojenju za obradu otpadne ambalaže, lokaciji i načinu upravljanja tim postrojenjem, kao i nivou obrade otpadne ambalaže prije predaje na dalju preradu ili odstranjivanje,
- predviđenoj količini otpadne ambalaže koja će se godišnje preuzimati;
- predviđenim postupcima prerade ili odstranjivanja otpadne ambalaže, uključujući ponovnu upotrebu i recikliranje;
- način obavještavanja krajnjih korisnika, distributera i javnosti o postupcima sakupljanja i uticajima na životnu sredinu.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana, prilažu se ugovor o skladištenju, sakupljanju, odnosno transportu otpadne ambalaže.

Ukoliko dođe do promjene podataka iz stava 1 ovog člana u odnosu na obim i način obrade otpadne ambalaže za koje je izdato odobrenje, obrađivač otpadne ambalaže dužan je da obavijesti organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija), radi dobijanja saglasnosti u roku od šest mjeseci od nastanka promjene podataka.

Obavještavanje krajnjih korisnika i distributera o upravljanju otpadnom ambalažom

Član 12

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da obavijesti javnost, distributere i krajnje korisnike na način utvrđenim planom upravljanja otpadnom ambalažom o:

- ciljevima sakupljanja otpadne ambalaže, pravilnom postupanju sa otpadnom ambalažom, načinu ponovne upotrebe, recikliranja, drugim postupcima prerade i načinu predaje otpadne ambalaže.

Obaveze obrađivača otpadne ambalaže

Član 13

Obrađivač otpadne ambalaže, mora preuzimati otpadnu ambalažu iz skladišta distributera, reciklažnih dvorišta, odnosno reciklažnih centara.

Obrađivač otpadne ambalaže, dužan je da obezbijedi prevoz preuzete otpadne ambalaže do postrojenja za obradu i dalju preradu.

Obrađivač otpadne ambalaže, dužan je da preuzetu otpadnu ambalažu u jednoj kalendarskoj godini preda na dalju preradu ili odstranjivanje najkasnije do kraja naredne kalendarske godine.

Evidencija otpadne ambalaže

Član 14

Obrađivač otpadne ambalaže, dužan je da vodi evidenciju o količini preuzete otpadne ambalaže i ambalažnih materijala koji se prethodno prerađuju u postrojenju za obradu i o količini otpadne ambalaže i ambalažnih materijala koji su dostavljeni na dalju preradu i odstranjivanje.

Obaveze u vezi sa troškovima upravljanja

Član 15

Sakupljanje, pripremu za ponovnu upotrebu, preradu ili odstranjivanje preuzete otpadne ambalaže, obrađivač otpadne ambalaže vrši o svom trošku, osim povratne i povratne transportne ambalaže.

Obaveze krajnjeg korisnika bez prethodnog dobavljača

Član 16

Pravna i fizička lica koja uvoze pakovanu robu ili ambalažu radi obavljanja djelatnosti ili za svoje potrebe, dužni su da sa obrađivačem otpadne ambalaže zaključe ugovor o predaji otpadne ambalaže ili da sami obezbijede ponovnu upotrebu, preradu ili odstranjivanje.

Izveštaj o upravljanju otpadnom ambalažom

Član 17

Obrađivač otpadne ambalaže je dužan da najkasnije do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu, dostavi Agenciji izvještaj o upravljanju otpadnom ambalažom za prethodnu kalendarsku godinu.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana, iaročito sadrži podatke o:

1. količini i vrstama komunalne otpadne ambalaže koja je preuzeta u reciklažnim dvorištima ili reciklažnom centru;
2. količini i vrstama komercijalne otpadne ambalaže koja je preuzeta ili sakupljena od distributera ili krajnjih korisnika;
3. količini i vrsti ambalažnog materijala u preuzetoj ambalaži,
4. količini ambalažnog materijala koji je organski recikliran;
5. količini ambalažnog materijala koji je energetska preraden;
6. količini i vrsti otpadne ambalaže koja je odstranjena, posebno za svaki način odstranjivanja;
7. količini i vrsti otpadne ambalaže izvezene u druge države, radi prerade ili za energetska preradu;
8. količini preuzete, prerađene i odstranjene otpadne prodajne ambalaže u koju je bila pakovana opasna roba, posebno po vrstama ambalažnog materijala;
9. načinu obavještanja javnosti i krajnjih korisnika.

Plaćanje naknade

Član 18

Proizvođač, odnosno uvoznik ambalaže i pakovane robe, obračunava naknadu za upravljanje otpadom u skladu sa članom 3 Uredbe o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list CG", br. 11/09 i 14/09), a obaveza plaćanja naknade za ambalažu koja se stavlja na tržište u Crnoj Gori nastaje od pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da od 1. januara 2015. godine obezbijedi:

1. preradu otpadne ambalaže, uključujući i energetska preradu, za najmanje 60 procenata ukupne mase otpadne ambalaže,
2. recikliranje najmanje 55 procenata ukupne mase otpadne ambalaže i najmanje sa sljedećim, odnosom recikliranja pojedinih komponenti:
 - a) 60% mase stakla,
 - b) 60% mase papira i kartona,
 - c) 50% mase metala,
 - d) 22,5% mase plastike, pri čemu se ovo odnosi samo na materijal koji se ponovo reciklira u plastiku,
 - e) 15 procenata mase drva.

Otpadni kompozit svrstava se u ambalažni materijal iz stava 2 ovog člana koji u pogledu mase preovladava u kompozitu.

Primjena

Član 19

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Broj: 03-13446
Podgorica, 24. decembar 2009. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

PRILOG 1

MJERILA ZA SVRSTAVANJE PREDMETA U AMBALAŽU

Predmeti se svrstavaju u ambalažu na osnovu sljedećih mjerila:

1. predmeti se smatraju ambalažom ako ispunjavaju uslove iz definicije ambalaže i vrši druge funkcije koje ambalaža može imati, osim ukoliko taj predmet nije sastavni dio proizvoda i nije neophodan za držanje i čuvanje proizvoda u njegovom vijeku trajanja i ukoliko predmet i proizvod nijesu namijenjeni da se zajedno potroše i odstrane.
2. predmeti namijenjeni za punjenje na prodajnom mjestu i odstranjivi predmeti koji se prodaju, pune ili su namijenjeni za punjenje na prodajnom mjestu smatraju se ambalažom pod uslovom da obezbjeđuju (ispunjavaju) funkciju pakovanja.
3. djelovi ambalaže i pomoćni elementi koji su ugrađeni u ambalažu, smatraju se dijelom ambalaže u koju su ugrađeni, kao i pomoćni elementi koji su direktno zakačeni ili pričvršćeni za proizvod i koji vrše funkciju ambalaže, ukoliko nijesu integralni dio tog proizvoda i ukoliko predmet i proizvod nijesu namijenjeni da se zajedno potroše i odstrane.

Prema mjerilima iz stava 1 tačke 1, u ambalažu se svrstavaju npr.

- kutije za poslastice,
- omot kutije od folije,
- sastavni djelovi nadgrobnih svijeća, koji su izrađeni od metala ili plastike ili stakla.

U ambalažu prema mjerilima iz stava 1, tačke 1 ne spadaju:

- saksije za cvijeće u kojima biljke ostaju sav svoj životni vijek,
- kutije za oruđe, alat,
- čajne filter kesice,
- voštani omot za sir,
- omoti kobasica od prirodnih materijala.

Prema mjerilima iz stava 1 tačke 2, u ambalžu se svrstavaju npr.:

- papirne ili plastične kese, uključujući i kese koje su namijenjene krajnjem korisniku
- robe za uvijanje ili umotavanje robe na prodajnom mjestu,
- tanjiri i čaše za jednokratnu upotrebu,
- folija za hranu,
- kesice za sendviče,
- aluminijumska folija.

U ambalažu prema mjerilima iz stava 1, tačke 2 ne spadaju:

- mješalice: kašičica za miješanje napitaka iz automata, slamčice za sokove
- pribor za jelo za jednokratnu upotrebu.

Prema mjerilima iz stava 1 tačke 3, djelovi ambalaže su:

- etikete okačene neposredno na proizvod ili na njega pričvršćene
- četkica maskare, koja je dijelom poklopac posudice,
- naljepnice, prilijepljene na drugu ambalažu,
- posudica za mjerenje, koja je dio poklopca ambalaže za deterdžente.